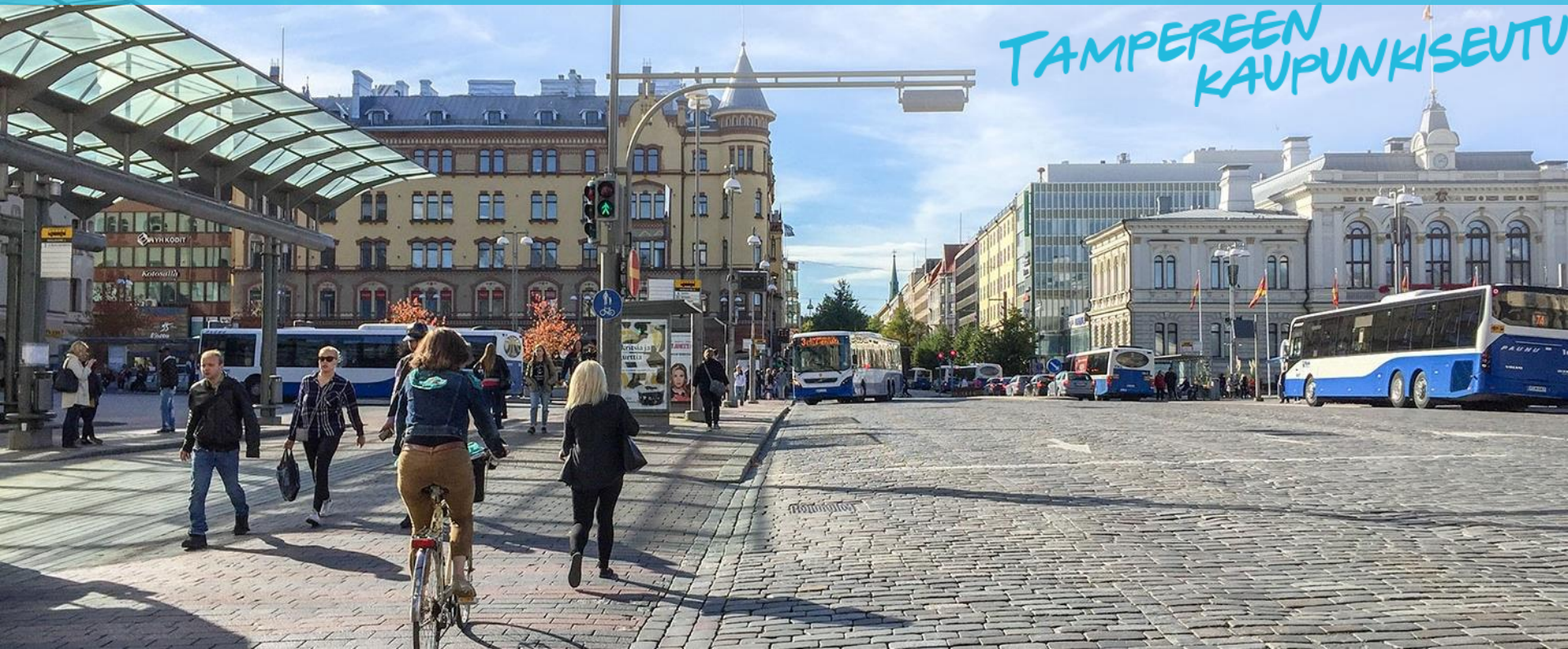

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategia

Toteutusohjelma 2017-2020

Seutuhallitus 22.2.2017

7.6.2017

Lähetesanat

Tampereen kaupunkiseudun valtuustot ovat hyväksyneet Tulevaisuuden kaupunkiseutu –strategian seutuyhteistyön suuntaviivaksi. Strategia on poliittinen tahdonilmaisu. Yhtä tärkeää kuin näkemys yhteisestä suunnasta, on kyky toteuttaa se. Toteutussuunnitelmalla kuvataan miten yhteisiä tavoitteita viedään käytäntöön ja kuntien väliseen toimintaan.

Toteutusohjelman pääsisältönä on toimenpidekokonaisuudet, ohjelmat tai hankkeet neljän vuoden ajaksi. Ne ovat tausta konkreettisille toimenpiteille, jotka kaupunkiseudun kuntayhtymän ja muiden strategian toteuttajien vuosisuunnitelmissa esitetään.

Toteutusohjelma on ensisijaisesti seutuhallituksen mutta myös kunnallishallitusten ohjausväline yhteistyön edistämiseksi. Se on valmisteltu yhdessä kuntien kanssa ja hyväksytään strategian perään. Toteutusohjelman sisältö ei ole kiveenhakattu, vaan nousee arvioitavaksi vuosittain kuntayhtymän talousarvioprosessissa.

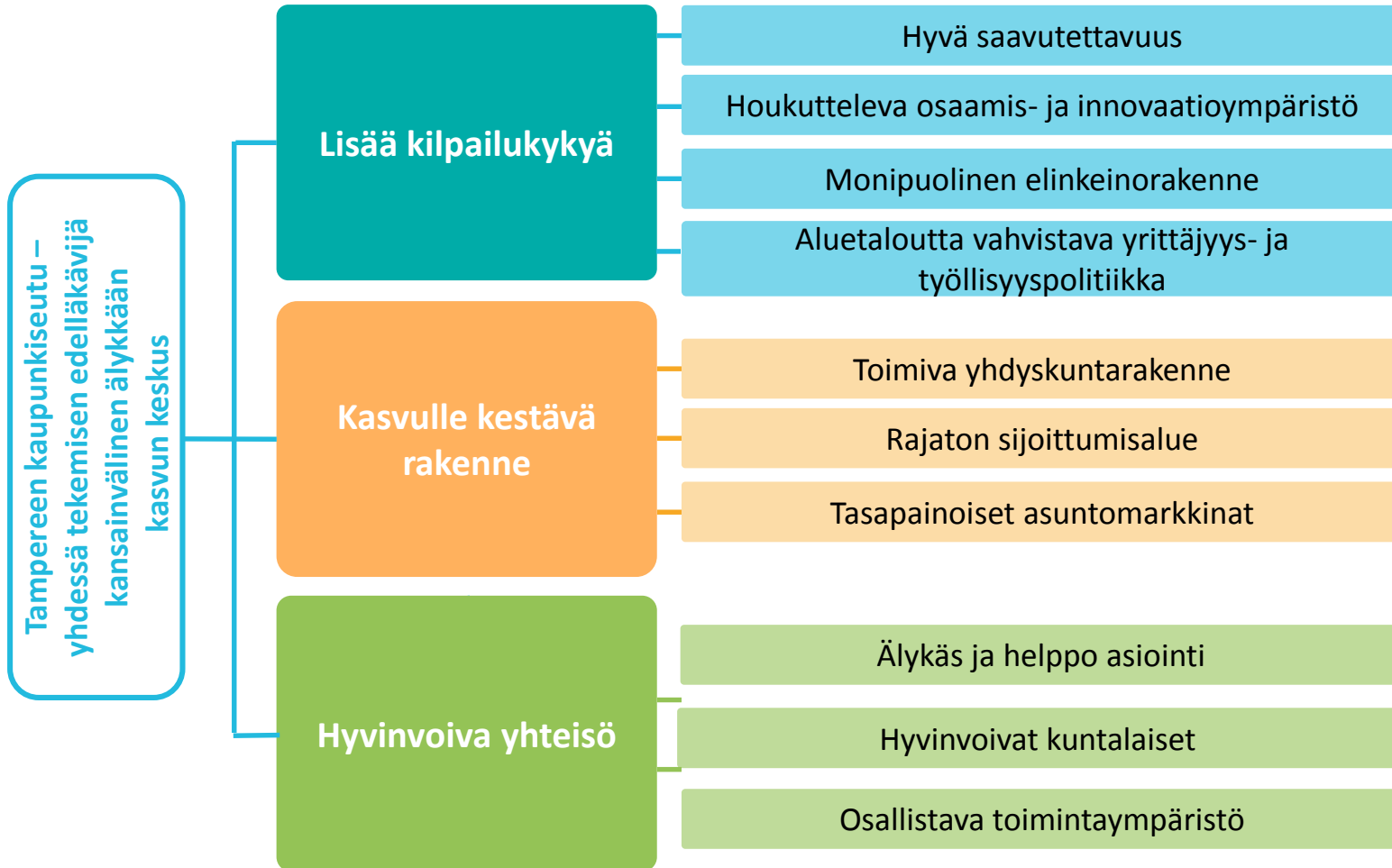
Verkostostrategian toteutus on jaettua johtajuutta. Tämän vuoksi suunnitelmaan on sisällytetty liiteaineisto koskien strategian toteutusta tukevia periaatteita ja hyviä käytäntöjä.

Toteutusohjelman sisältö

1. Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian pääviestit ja tavoitteet
2. Tavoitteiden toteutus 2017-2020

Liite, Toteutusta edistävät periaatteet ja käytännöt
Viestintä- ja jalkautusperiaatteet
Yhteistyön toimintatavat ja rakenteet
Strategian seuranta

1. Strategian pääviestit ja tavoitteet

2. Tavoitteiden toteutus 2017-2020

LISÄÄ KILPAILUKYKYÄ/ HYVÄ SAAVUTETTAVUUS

Strategia: Vahvistamme kytkeytymistä kasvualueisiin. Edistämme suoria lentoyhteyksiä, nopeita junayhteyksiä sekä valtatieyhteyksiä yritysten tarpeisiin. Edistämme myös digitaalisia yhteyksiä.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Kehitetään Tampere-Pirkkalan lentokentän aluetta ja panostetaan lentoyhteyksien lisäämiseen.
2. Edistetään nopeita junayhteyksiä Tampere-Helsinki -välillä sekä valtateiden 3,9, ja 12 parantamista.
3. Lisätään EU-toimiston hyödyntämistä kansainvälisten kontakteissa ja hankerahoituksessa.
4. Systematisoidaan edunvalvontaa ja yhteistyötä suurten kaupunkiseutujen kanssa.

TOTEUTUSVASTUU

1. Pirkkala, kunnat, Tredea
2. Edunvalvontaryhmä ja seututoimisto
3. Kunnat, Tredea, EU-toimisto, seututoimisto
4. Tampere, seututoimisto

LISÄÄ KILPAILUKYKYÄ / HOUKUTTELEVA OSAAMIS- JA INNOVAATIOYMPÄRISTÖ

Strategia: Hyödynnämme alueen korkeakouluysteistyön ja tuemme ammattiosaamisen kehittymistä. Edistämme avointen innovaatioalustojen syntymistä ja erilaisten organisaatioiden kohtaamista.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Tuetaan korkeakouluysteistyön menestymistä.
2. Parannetaan toisen asteen koulutuksen työelämä- ja korkeakouluysteityksiä.
3. Kehitetään yritysten kanssa alustapalveluja, prosesseja sekä alustatalouden liiketoimintamalleja. (Mediapolis, Health HUB, Demola, Tre Start, Kolmenkulma, Tarastenjärvi etc.

TOTEUTUSVASTUU

1. Kaikki toimijat
2. Kunnat, Tredu, korkeakoulut
3. Tredea, yritykset

LISÄÄ KILPAILUKYKYÄ / MONIPUOLINEN ELINKEINORAKENNE

Strategia: Edistämme monipuolista elinkeinorakennetta ja sen kärkinä uudistuvaa teollisuutta, älykkään kaupunkiseudun ratkaisuja, elämystaloutta ja matkailua sekä terveys- ja hyvinvointitoimialaa.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Parannetaan digitaalisten yrittäjäyys- ja yrityskehityspalvelujen tarjontaa ja kehitetään kaupunkiseudun start up –ekosysteemi.
2. Vahvistetaan kärkialojen kehitystä ja kansainvälistymistä investointien, osaajien ja rahoituksen hankinnalla sekä hyödyntämällä avointa dataa seudullisesti.
3. Luodaan toimiva yhteistyö elinkeinojen kehittämiseen kaupunkiseudun ja uuden maakunnan välille.

TOTEUTUSVASTUU

1. Tredea, Ely
2. Tredea, seutu, kunnat
3. Tredea, kunnat, Pirkanmaa 2019

LISÄÄ KILPAILUKYKYÄ / ALUETALOUTTA VAHVISTAVA YRITTÄJYYS- JA TYÖLLISYYSPOLITIikka

Strategia: Edistämme yrittäjyyttä ja kehitämme työllisyydenhoidon palveluja koulutuksen, elinkeinoelämän ja julkisten toimijoiden yhteistyönä. Vahvistamme aluetaloutta hankinnoilla ja lisäämme innovaatioita edistäviä hankintatapoja.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Uudistetaan työllisyydenhoidon palveluita seudullisen työllisyyskokeilun avulla.
2. Laaditaan/päivitetään hankintasuunnitelmat ja lisätään innovatiivisia hankintoja ja yritysvaikutusten arviointia.
3. Tehdään kaupunkiseudusta Suomen yrittäjäystävällisin alue

TOTEUTUSVASTUU

1. Tampere, Ely ja kokeilukunnat
2. Kunnat
3. Kunnat, seututoimisto, Tredea, Pirkanmaan Yrittäjät

KASVULLE KESTÄVÄ RAKENNE / TOIMIVA YHDYSKUNTARAKENNE

Strategia: Rakennamme vahvaa ja taloudellista yhdyskuntarakennetta, jossa kasvu tukeutuu kaupunkimaisilla alueilla joukkoliikenteeseen, älykkäisiin ratkaisuihin ja hyvin saavutettavaan palveluverkkoon. Kehitämme keskustojen ja asuinympäristöjen viihtyisyyttä ja painotamme arkiliikuntaa, viherverkkoja ja vesistöjä hyvinvoinnin tekijöinä. Huomioimme myös maaseudun mahdollisuudet. Huolehdimme päästötavoitteiden saavuttamisesta.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Toteutetaan MAL3-sopimuksen toimenpiteet ja käynnistetään MAL4-sopimuksen valmistelu.
2. Edistetään raitiotien toteuttamista seudullisena ratkaisuna.
3. Hakeudutaan lähijunaliikenteen kokeilualueeksi.
4. Lisätään arkiympäristön viihtyisyyttä parantamalla liikkumisen turvallisuutta ja liikennekäyttäytymistä.
5. Päivitetään seudulliset ilmasto- ja energiatavoitteet.
6. Luodaan toimiva yhteistyö maankäytön suunnitteluun kaupunkiseudun ja uuden maakunnan välille.

TOTEUTUSVASTUU

1. Kunnat ja seututoimisto
2. Tampere, Pirkkala, Ylöjärvi, Kangasala, seututoimisto
3. Seututoimisto, P-liitto, Tre, Nokia, Lempäälä, Orivesi
4. Seututoimisto, Ely, kunnat
5. Seututoimisto, kunnat
6. Seututoimisto, kunnat, Pirkanmaa2019

KASVULLE KESTÄVÄ RAKENNE/ RAJATON SIOITTUMISALUE

Strategia: Luomme yhtenäistä ja kansainvälisesti vetovoimaista sijoittumisympäristöä yritysten synnylle ja kasvulle. Tunnistamme seudun sisäiset vahvuudet ja hyödynnämme niitä erilaisten toimijoiden sijoittumiseen.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Lisätään elinkeinopolitiikan ja yhdyskuntasuunnittelun vuorovaikutusta laatimalla elinkeinojen seudullinen vetovoimaprofiili yritysten sijoittumisen ja kasvun tukemiseen.
2. Suunnitellaan ja toteutetaan kuntarajoilla alueita yritys-elämän tarpeisiin: Kolmenkulma, Rusko, Tarastenjärvi, Härmälä-Partola-Lakalaiva, Puskiainen.

TOTEUTUSVASTUU

1. Seututoimisto, kunnat, Tredea, elinkeinoelämä
2. Nokia, Tampere, Ylöjärvi, Kangasala, Pirkkala, Lempäälä

KASVULLE KESTÄVÄ RAKENNE / TASAPAINOISET ASUNTOMARKKINAT

Strategia: Edistämme kaavoituksella riittävää ja monipuolista asuntotarjontaa ja laadukasta rakentamista. Tavoittelemme yhdessä kohtuuhintaista vuokra-asumista ja ohjaamme sen sijoittumaan palvelujen ja joukkoliikenneyhteyksien läheisyyteen.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Luodaan asuntotuotantoa koskeva tietopalvelu kuntien päättäjien ja elinkeinoelämän tarpeisiin.
2. Otetaan käyttöön asuntotuotannon ohjelmointi edistämään monipuolista asuntotuotantoa ja kohtuuhintaista asumista.

TOTEUTUSVASTUU

1. Seututoimisto, Tampere
2. Kunnat, seututoimisto

HYVINVOIVA YHTEISÖ/ÄLYKÄS JA HELPPO ASIOINTI

Strategia: Rakennamme digitaalista ja sujuvaa palvelukulttuuria ja siirrämme palveluja verkkoon. Avaamme palvelut ja tiedon yli organisaatorajojen ja yhtenäistämme palvelukäytäntöjä.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Käynnistetään seudullisia kokeiluja digitaaliseen toiminta- ja palvelukulttuuriin siirtymiseksi seudullisen tietohallinto-ohjelman mukaan.
2. Avataan kuntien ja kaupunkiseudun tietoa yritysten ja yhteisöjen hyödynnettäväksi.
3. Yhdenmukaistetaan toimintatapoja ja palvelukäytäntöjä kuntien hyvinvointi- ja teknisissä palveluissa.

TOTEUTUSVASTUU

1. Seututyöryhmät, seudullinen tietohallinto, kunnat
2. Kunnat, seututoimisto
3. Kunnat, seututoimisto

HYVINVOIVA YHTEISÖ / HYVINVOIVAT KUNTALAISET

Strategia: Tarjoamme perheille laadukkaita kasvatuksen ja koulutuksen palveluita. Edistämme asukkaiden hyvinvointia monipuolisilla vapaa-aikapalveluilla ja hyvällä infrastruktuurilla. Varmistamme hyvät yhteistyökäytännöt maakunnan kanssa.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Varmistetaan uusien opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien toteutus seudullisella koulutuksella ja laadunarvioinnilla sekä kuntien oppimisympäristöjä kehittämällä.
2. Lisätään kuntien vapaa-ajan palvelujen - liikunta, vesistöt ja reitistöt, kulttuuri, kansalaisopisto ja kirjasto - seudullista käyttöä ja yhteiskehittämistä.
3. Luodaan toimiva yhteistyö hyvinvoinnin edistämiseen kunnan ja uuden maakunnan välille.

TOTEUTUSVASTUU

1. Kunnat,
seututoimisto
2. Kunnat,
seututoimisto
3. Kunnat,
seututoimisto,
Pirkanmaa2019

HYVINVOIVA YHTEISÖ / OSALLISTAVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Strategia: Vahvistamme kaupunkiseutua alustana, jossa kunnat, asukkaat, yritykset ja järjestöt toimivat aktiivisesti ja kehittävät tiiviissä vuorovaikutuksessa yhteisöä. Vaikutamme itse aktiivisesti kansallisissa verkostoissa.

TOIMENPITEET 2017-2020

1. Tarjotaan seudun asukkaille, yrityksille ja yhteisöille uudenlaisia osallistumismahdollisuuksia seudulliseen suunnitteluun.
2. Kehitetään ja kokeillaan yhdessä uusia osallistumisalustoja kuntien ja kuntalaisten vuorovaikutukseen.
3. Perehdytetään uudet kuntapäätäjät seutuyhteistyöhön ja kerrotaan seutuyhteistyöstä ja sen tuloksista valtion toimijoille.

TOTEUTUSVASTUU

1. Seututoimisto, kunnat
2. Kunnat, seututoimisto
3. Seututoimisto, kunnat

Liite, toteutusta edistävät periaatteet

- Viestintä- ja jalkautusperiaatteet
- Yhteistyön toimintatavat ja rakenteet
- Strategian seuranta

Strategian viestintä- ja jalkautusperiaatteet

- Strategiaviestinnän tavoitteena on päättäjien strategiatietoisuuden lisääminen ja toiminnan aikaansaaminen.
- Kunnat painottavat seutustrategian merkitystä yhteistyön punaisena lankana. Tämä näkyy kuntastrategioissa ja talousarvioissa.
- Kunnallishallitusten ja seutuhallituksen vuoropuhelua yhteistyön ohjauksessa lisätään.
- Strategian ydinsanomana on
 1. seutuyhteistyötä jatketaan ja syvennetään maakuntaudistuksesta riippumatta,
 2. strategiassa keskitytään elinvoiman kehittämiseen kolmessa teemassa,
 3. strategia toteutuu toteutusohjelman kautta,
 4. toteutuksen päävastuu on kunnilla, kaupunkiseudun kuntayhtymällä ja Tredealla

Strategian viestintä- ja jalkautusperiaatteet

	Mitä tehdään	Miten toimitaan	Kuka tekee
Tietoisuus	Asukas- ja yritysviestintä	Seudun, Tredean ja kuntien kotisivut, some sekä painettu viestintä.	Seutu, Tredea, kunnat
	Mediaviestintä	Mediatapaamiset	Seutu, Tredea, Kunnat
	Vaikuttajaviestintä	Edunvalvontaohjelman mukaan	Edunvalvontatiimi, kunnat
	Päätäjaviestintä - Kunnallishallitukset - Valtuutetut	Hallitusseminaari Yleisperehdytys, seutufoorumi, seutupäivä, seutukatsaus	Seutu, seutustrategiaryhmä Kunnat, Seutu
Toiminta	Kytkeä kuntastrategioihin ja kuntien talousarvioihin	Yhdessä sovittavan menettelyn mukaan	Kuntajohtajat, seutustrategiaryhmä
	Kuntayhtymän ja Tredean vuosisuunnittelu	Strategiaviestien tarkistaminen Kuntien talousarviolausunnot	Seutu, kunnat, Tredea
	Tulosten seuranta	Vuosiseuranta	Seutustrategiaryhmä

Yhteistyön toimintatavat ja rakenteet

- Yhteistyön pelisäännöt on kuvattu strategiassa. Ne ovat avoimuus ja luottamus, hyöty, aktiivisuus ja maakuntayhteistyö.
- Kaupunkiseudun kuntayhtymä ylläpitää strategian toteuttamiseksi ja seuraamiseksi yhteistyörakennetta. Se muodostuu seutuhallituksesta, kuntajohtajakokouksesta ja seututyöryhmistä sekä kuntayhtymän henkilöstöstä.
- Keskeisessä valmisteluroolissa ovat seututyöryhmät, jotka koostuvat kuntien johtavista viranhaltijoista sekä asioita valmistelevista seututoimiston asiantuntijoista.
- Seututyöryhmien rakennetta tarkistetaan uuden strategian mukaisesti. Seutuhallitus asettaa uudet työryhmät keväällä 2017.
- Strategian toimeenpano tehdään tiiviissä yhteistyössä kuntien, Tredean sekä sidosryhmien kanssa.

Strategiaseuranta

- Tehdään sanallisena arvioina ja analysointina kuntien ja muiden toimijoiden strategia-asiantuntijoiden kanssa (strategiaryhmä)
- On strategian tilannekuva sekä ehdotus strategian toteutumisen edellyttämistä toimista
- Suunnataan kuntayhtymän ja kuntien päättäjille tarkoituksena vahvistaa seudullista ajattelua sekä strategiatyön jatkuvuutta ja prosessimaisuutta
- Tehdään vuosittain ja käsitellään hallitusseminaarissa sekä kunnissa yhdessä sovitulla tavalla
- Voidaan tehdä painottaen eri vuosina eri teemoja, kukin strateginen tavoite (10 kpl) arvioidaan sopivassa ajanjaksossa strategiankaudella
- Hyödynnetään ”liikennevaloja” pikakuvauksena
- Voidaan täydentää ulkopuolisen henkilön arvioinnilla tai muulla vertaistyyöllä